

šan Furlan je bil najbolj priljubljen član v mariborskem alpinističnem odseku.

Tik pred začetkom vojne, ko je bilo že čutiti vdor nemških čet, je Furlanova družina drugič bežala, tokrat v Banja Luko. V izjemnih razmerah vojne je Dušan našel svojo opredelitev. Stopil je v partizanske vrste, najprej med bosanske in hrvaške partizane, potem pa naprej v Slovenijo. Njegova zadnja dolžnost je bila v Cerknem, kjer je kot komandir partijske šole doživel nenaden nemški napad. Hudo ranjen je le po naključju ostal živ. Zdravil se je po partizanskih bolnišnicah na Primorskem in nazadnje še v Trstu. Ostal je živ, toda trajni invalid, brez ene noge. Tako je bila žalostna usoda partizana in gornika, ko se je ves razdajal za lepšo prihodnost slovenskega naroda.

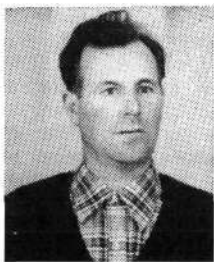
Furlan je ostal v Trstu in tam po najboljših močeh pomagal slovenskemu življu pri ohranitvi njegovih narodnih pravic. Bil je novinar pri Primorskem dnevniku in vrsto let slovenski župan v občini Nabrežina. Prihajal pa je vsako poletje v Martuljek, v Planico in drugam, prihajal je po spomine, po poznane poglede in po razgovore. Prihajal je tudi v Maribor, na Pohorje, na Kozjak, v družbo prijateljev iz nekdanjih alpinističnih vrst.

Iz teh vrst so tudi te besede, poslednje, ki mu jih izrekamo, ko se klanjamo njegovemu spomenu, prijatelju in resničnemu tovarišu.

Planinska zveza Slovenije je Dušanu Furlanu že pred več leti dodelila priznanje in srebrni častni znak.

Dušan Vodeb

In memoriam: Viktor Kravanja

Trenta se odeva v pomlad, njena podoba je vsak dan lepša. Vendar je danes drugače: deževna je, turobna, žalostna. Žalostna zato, ker se za vedno poslavlja od človeka, ki jo je neizmedno ljubil, bil tako navezan nanjo,

da je ne bi zamenjal za vsa bogastva sveta kljub temu, da je bila tudi kruta do njega.

Poslavljamo se od domačina, še ne 64-letnega Viktorja Kravanja.

V otroških letih skoraj ni poznal kruha. Živel so v revščini. Na borni zemlji so pridelali le krompir in fižol, zaslужka ni bilo. Bosonog se je podil za ovčami in kozami nad Luknjo in tako spoznaval gorski svet. Edino v njem si je lahko zapel ali požvižgaval domačo, slovensko pesem. V dolini je bila slovenska beseda prepovedana. 18 let starega so Italijani vtaknili

v kazenski bataljon na Sardinijo, kjer je bil do kapitulacije Italije leta 1943, ko se mu je posrečilo vrniti in se tako pridružiti partizanom ter srečno dočakati svobodo.

Leta 1948 se je PD Radovljica pripravljalo na gradnjo Pogačnikovega doma na Kriških podih. Viktor je sodeloval od vsega začetka. Bil je kuhar, žgal je apno, pripravljaval in nosil pesek, zidal. Leta 1951 je bil dom dograjen, naslednje leto pa je pričel tja gor nositi, kar je nato delal polnih 30 let. Čez sto pohodov je opravil v enem letu s svojima zvestima pomočnikoma — osličkom in konjem. Od junija do pozne jeseni, skoraj vsak dan, v dežju, soncu in tudi viharju je opravil pot od svojega doma do postojanke in nazaj. Tudi pozimi je redno obiskoval dom. Pri nošnjah so mu nešteto pomagali tudi žena Marija ter sinova Viktor in Zvonko, ki nadaljujeta očetovo delo.

Ko je bila dograjena tovarna žičnica, je še več let pomagal pri upravljanju, pa čeprav so mu noge pričele počasi odpovedovati.

Polnih 32 let je sodeloval z radovljiškimi planinskimi društvom in verjetno je bil eden od redkih upokoencev iz planinskih vrst. Viktor pa ni bil le nosač, bil je tudi gorski vodnik, reševalec, nadelaval in popravljal je planinska pota in še bi lahko naštevali. Po napornem delu se je rad pridružil domačim fantom v pevskem zboru.

Vseskozi je bil poštenjak, skrben in preudaren gospodar, ki je svoji družini ustvaril lep in tople dom. Vseh 30 let, kar smo ga poznali, ne pomnim, da bi iz njegovih ust prišla žal beseda, psovka ali obtožba. Vse je imel rad, za vsakogar je našel prijazno besedo, ki je tako lepo zvenela v njegovi pristni domači govorici.

Z dvorišča njegove domačije se lepo vidi Pogačnikov dom. Zadnja leta, ko se mu je bolezen stopnjevala, je nešteto zrl na Podo in solze so mu polzele ob misli, da ne bo mogel nikdar več tja gor v postojanko, ki mu je postala drugi dom.

Za svoje vestno in požrtvovalno delo je prejel več odlikovanj, priznanj, častnih znakov PZS, GRS, medaljo mesta Radovljice in različne pohvale. Društvo ga je imenovalo za častnega člana.

Nemo stojimo ob grobu. Ne moremo se vzdržati solz. Pogled mi objame množico ljudi, ki je napolnila pokopališče. Ne spomnim se, da bi se kdaj v Trenti zbralo skupaj toliko ljudi.

Še bomo prihajali v Trento, še bomo obiskovali njegov dom in domače, vendar bo naš korak precej težji, saj nas ne bo sprejel njegov značilni »Pozdravljeni!«

Dragi Viktor, četudi te ne bo več v naši sredi, ne bomo pozabili nate. Spominjali se te bomo s hvaležnostjo in spoštovanjem. Počival boš v svoji, nikdar zataje-

vani domači grudi, v objemu trentarskih gorā in ob šumenje vedno bistrše Soče. Utrujeni stolp v Razorju bo še kljuboval viharjem, snegu in ledu, trentarski pa je omahnil za vedno.

Verena Mencinger

Manj zanimanja za planinske šole

Odbor za planinsko šolo pri Planinski zvezi Slovenije je pregledal poročila o opravljeni planinski šoli v lanskem letu in ugotovil, da je bilo zaključenih 25 planinskih šol (PŠ) v 22 planinskih društvih, vseh absolventov teh šol pa je bilo 469. Ena od teh šol je bila v organizaciji KVIZ oziroma odbora PŠ, dve planinski društvi pa sta organizirali po dve planinski šoli, in sicer PD Litija in Novo mesto.

V primerjavi s podatki iz leta 1987 se je število planinskih društev, ki so organizirala in končala PŠ, zmanjšalo od 26 na 22 ali za 15 odstotkov, število absolventov pa se je zmanjšalo od 576 na 469 ali za 19 odstotkov. Povprečno število absolventov v lanskem PŠ je bilo 18, najmanjše 2, največje pa 43. Povprečna starost absolventov je bila 13 let.

Največ planinskih šol je bilo lani na območju ljubljanskega in zasavskega meddruštvenega odbora planinskih društev, in sicer po 5. Po tri planinske šole so organizirali na območjih dolenskega in primorsko-notranjskega MDO, po dve na območjih gorenjskega in pomurskega, po eno pa koroškega, podravskega, posoškega in savinjskega MDO.

Na tisoč članov planinskih društev je bilo lani največ absolventov planinskih šol v dolenskem meddruštvenem odboru (29), v primorsko-notranjskem MDO je bilo na tisoč članov lani 18 absolventov planinskih šol, v pomurskem MDO 11, v zasavskem 6 in v drugih, kjer so imeli planinske šole, od 1 do 3. To jasno kaže, koliko v planinskih društvih storijo za osnovno izobraževanje svojega članstva: število absolventov je prenizko celo v tistem MDO, kjer je najvišje.

Analiza kaže, da je med absolventi največ osnovnošolske mladine, zelo malo pa odraslih in srednješolske mladine.

Odbor za planinsko šolo pri PZS ugotavlja, da so nekatera (žal redka) planinska društva uvrstila izvedbo planinske šole v svoje redne programe, nekatera izvajajo program občasno, veliko planinskih dru-

štev pa še nikoli ni organiziralo planinske šole. Nekatera PD pošiljajo svoje odrasle člane na odprto planinsko šolo, ki jo vsako leto organizira odbor PŠ pri KVIZ PZS.

Kot pomoč pri organizaciji in izvedbi planinskih šol organizira odbor za PŠ vsako leto seminar za vodje planinskih šol, ki je namenjen tako tistim, ki še nikoli niso organizirali PŠ, kot onim, ki imajo na tem področju dela že bogate izkušnje. Tam izmenjujejo izkušnje in se dogovarjajo za delo v prihodnje. Udeležba na tem seminarju se je zadnja leta sicer nekoliko zmanjšala, vendar je še zadovoljiva glede na število absolventov PŠ.

Pohod po Haloški poti

V soboto, 22. aprila letos, je Planinsko društvo Ptuj s sodelovanjem Zveze telesnokulturnih organizacij občine Ptuj uspešno izpeljalo akcijo republiškega pomena — množični pohod po Haloški planinski poti. Kljub napovedanemu slabemu vremenu je sto trideset udeležencev prehodilo tretjo etapo Haloške planinske poti, ki so jo organizatorji izbrali za ta množični pohod. Na šest ur dolgi poti od Narapelj do Gorce (Podlehnik) so pohodniki lahko od tistih zvrstih štiri žigov pohoda še 6. in 7. kontrolno točko Haloške planinske poti. Udeleženci so bili v večini člani Planinskega društva Ptuj, od drugih pa moramo omeniti predvsem Mariborčane in Celjane — in celo en Splitčan se je znašel med njimi. Po prehojeni poti so udeleženci dobili lepo oblikovano in izdelano pripenko, ki simbolizira markacijo, v katero je vkomponirana značka Haloške planinske poti. Slovesen zaključek na Gorci je izzvenel tudi v podeljevanju priznanj: praktično darilo je dobil najbolj oddaljen udeleženec (iz Splita), najstarejši udeleženec, 80-letni Niko, najmlajši udeleženec, 5-letni Aljaž, najštevilčnejša tuja skupina (Mariborčani) in trije pohodniki, ki so največkrat prehodili Haloško planinsko pot (Ivan Meden in Tone Mervič iz Maribora ter Simon Petrovič iz Ptuja). Ob zvokih dueta Junger iz Ptuja so uživali predvsem najmlajši udeleženci, ki so neumorno plesali ne glede na šest ur hoje. Gostišče Gorca je prijetno presenetilo z enolončnico (bogato zabeljeni ajdovi žganci in gobova juha) v domačih, lončenih posodah.

Čudovito sončno vreme, bujno zelenje prebujajočih se gozdov, nežni poganjki v goricah in prijazni domačini, od katerih so se nekateri tvorno vključili v to akcijo in poskrbeli, da pohodniki niso bili žejni, so veliki prispevali k prijetnemu občutju. Udeleženci so bili zadovoljni in nekateri prav dobre volje, kar je prav gotovo priznanje organizatorjem in njihovim so-

Planinski vestnik ima vedno na široko odprta vrata za vsa mišljenja in vse dejavnosti v gorah. Pišite nam o tem, da bodo še drugi prijatelji gorā zvedeli za vaše doživljanje, pogled in zamisli. Predvsem pa nam napišite kaj hribovskega smešnega, saj humor v teh težkih časih še kako potrebujemo.